

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01054, тел. (044) 298-75-02, 298-74-91

E-mail: rp@rp.gov.ua, сайт: <https://rp.gov.ua>, код ЄДРПОУ 00013540

№ _____ На № _____ Від _____

Науковим установам та університетам – інституційним учасникам зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та формування Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю (за списком розсилки)

Про співпрацю з науковими установами та університетами в роботі над термінологією в галузі фінансів і публічного фінансового контролю

Рахункова палата як вищий державний колегіальний орган фінансового контролю (аудиту) відповідно до статті 8 Закону України «Про Рахункову палату», де передбачена можливість залучення в установленому порядку для забезпечення виконання повноважень Рахункової палати спеціалістів, аудиторів, фахівців-експертів з інших установ та організацій, звертається до академічних інститутів Національної академії наук України, провідних університетів та інститутів Міністерства освіти і науки України, академій та університетів інших відомств з пропозицією взяти участь у комплексній роботі щодо систематизації, гармонізування, стандартизації термінології, створення цілісної терміносистеми, формування Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю (далі – Єдиний глосарій правових термінів).

Необхідність комплексної роботи над термінологією в галузі фінансів і публічного фінансового контролю постала в процесі імплементації 42 документів, які включають принципи, стандарти і керівництва Міжнародної організації вищих органів аудиту (INTOSAI) у складі Системи професійних документів INTOSAI (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements (IFPP)).

Рахункова палата як конституційний орган здійснює відповідальну роботу з імплементації документів Міжнародної організації вищих органів аудиту INTOSAI на виконання Євроінтеграційних зобов'язань України згідно зі статтею 347 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, розділом 32 Звіту Європейської Комісії про прогрес

Документ СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
17-561 від 06.03.2026 11:45
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000003D902900BEEFE600
Підписувач Невідомий Василь Іванович
Дійсний з 7/31/2025 12:00:00 AM по 7/30/2027 11:59:59 PM

України в межах Пакету розширення ЄС, Меморандумом про економічну та фінансову політику, статтями 3, 4 Закону України «Про Рахункову палату», а також у рамках проведення реформи державного управління тощо.

Для здійснення імплементації документів Міжнародної організації вищих органів аудиту на чітко обґрунтованих науково-методологічних і теоретичних засадах Рахункова палата звернулася до провідних університетів Міністерства освіти і науки України та інших відомств щодо обґрунтування актуальності перекладених державною мовою міжнародних стандартів, підготовки наукових висновків і рекомендацій стосовно сфер їх застосування не лише під час аудиту, а й в інших видах професійної діяльності, а також формування рекомендацій у частині узгодження та розвитку понятійно-категоріального апарату тощо.

У процесі роботи було підтверджено наявну в Україні проблематику застосування термінології в галузі фінансів і публічного фінансового контролю (аудиту) та необхідність її систематизації, гармонізування, стандартизації, в тому числі відповідно до принципів правової системи Європейського Союзу на базі *acquis* ЄС, а також дотримання вимог Міжнародних стандартів аудиту (МСА), Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО), Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для державного сектору (МСБОДС), Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та інших документів.

Зокрема, ключовими термінами стандартів є «публічні фінанси», «публічні фінансові ресурси», державний (публічний) аудит, аудит державного (публічного) сектору, публічний (суспільний) інтерес. Але в законодавстві України їх немає, наявні лише терміни «публічні кошти», «публічні інвестиції», «публічні закупівлі».

Також під час роботи було доведено, що на державному рівні потрібно розробити правила застосування єдиної термінології для всіх елементів фінансової системи; визначити засадничі поняття та принципи правового регулювання публічних фінансів; впорядкувати відносини між ланками фінансової системи; врегулювати інститут публічних фондів, куди входять кошти Національного банку України, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Пенсійного фонду України, Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття; визначити базові засади та принципи здійснення публічного фінансового контролю щодо суб'єктів та в частині компетенцій, усунення дублювання, делегування функцій, повноважень, визначення сфер відповідальності тощо.

Враховуючи наведене вище, Рахункова палата звертається до Національної академії наук України, Міністерства освіти і науки України, Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, а також інших наукових і освітніх установ, фахових експертів з ініціативою щодо залучення наукової спільноти для:

- створення терміносистеми як комплексної сукупності термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю;
- формування Єдиного глосарія правових термінів для застосування суб'єктами правотворчої діяльності в галузі фінансів і публічного фінансового контролю;
- розроблення органічного проєкту Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль».

Актуальність зазначених питань була обговорена та підтверджена на засіданнях методологічних груп Консультативно-наукової ради Рахункової палати з питань обґрунтування та систематизації понятійно-категоріального апарату фінансової системи держави (економічний і правовий блоки), а також на засіданнях Консультативно-наукової ради Рахункової палати (рішення від 26 вересня 2024 року № 1-2, від 27 лютого 2025 року № 2-5, від 06 листопада 2025 року № 3-4).

Пріоритетні завдання зі створення терміносистеми та розроблення спеціального закону, який би визначав засади правового регулювання публічних фінансів, відповідають меті та ідеям Наукової концепції розвитку законодавства України (в частині реформування бюджетного права), яка підготовлена Національною академією наук України та Науково-консультативною радою при Голові Верховної Ради України відповідно до частини четвертої статті 22 «Прогнозні документи публічної політики» Закону України «Про правотворчу діяльність». Наукова концепція, де на предметній теоретико-емпіричній платформі здійснено системне прогнозування розвитку національного законодавства, його окремих сфер, галузей та напрямів, всебічно обговорена 08.12.2025 на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Наукова концепція розвитку законодавства України як основний документ юридичного прогнозування».

Повідомляємо, що Консультативно-науковою радою Рахункової палати систематизовано 67 груп родових термінів і понад 500 видових термінів, які деталізують зазначені групи по суті, визначають складники терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю.

Варто зазначити, що 67 груп термінів предметно обговорені із академічними інститутами та провідними кафедрами університетів і визнані готовими до початку системної роботи над дефініціями, їх детального наукового обґрунтування з метою подальшого проходження фахової експертизи та затвердження. Групи термінів за погодженням із академічними інститутами та провідними університетами розподілені між ними за предметно-тематичними напрямками. В опрацюванні кожної із груп термінів будуть брати участь три і більше наукових установ, щоб досягти максимально точного та однозначного тлумачення всіх складників терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та їх відповідності нормам літературної мови, вимогам ДСТУ та міжнародних документів.

Опрацьовані із дотриманням всіх вимог терміностатті стануть основою для створення Єдиного глосарія правових термінів для його подання Міністерству юстиції України. Форма глосарія затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 17 травня 2024 року № 577 «Про функціонування Єдиного глосарія правових термінів».

Рішенням Консультативно-наукової ради Рахункової палати від 06 листопада 2025 року № 3-4 з числа фахівців права, фінансів, аудиту, економічної теорії, соціології, філософії, демографії, лексики, стандартів державної мови сформовано фахові групи, а також затверджено детальний алгоритм дій зі створення терміносистеми, зокрема:

- Інституційні учасники зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та формування Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю;
- Міжвідомча термінологічна комісія в галузі фінансів і публічного фінансового контролю;
- Основний авторський колектив з розроблення проєкту Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль»;
- Алгоритм дій зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та формування Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю, де представлена послідовність виконання всіх робіт та їх зміст.

Строк проведення комплексу робіт попередньо визначено на період: січень 2026 – грудень 2027.

Перебачено проведення пілотного етапу (до 01.07.2026) для опрацювання дефініції «публічні фінанси», її наукового обґрунтування, проведення експертизи, затвердження на рівні Міністерства фінансів України та інших профільних органів. Зразки документів після завершення пілотного етапу будуть надіслані всім учасникам і слугуватимуть прикладом для оформлення інших терміностанетей.

Також розроблено комплекс питань пілотного етапу з обґрунтування, систематизації, стандартизації, експертизи терміностанеті «публічні фінанси». Просимо врахувати, що для кожної групи термінів може бути потрібний індивідуальний комплекс питань, який рекомендується (у разі потреби) розробити науковим установам, задіяним у визначенні структури термінів та їх дефініцій відповідно до розподілу груп термінів між інституційними учасниками.

Під час підготовки терміностанетей у галузі фінансів і публічного фінансового контролю рекомендується ознайомитися з принципами та підходами термінографії. Основні поняття термінологічної роботи додаються.

Інституційним учасникам зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та Єдиного глосарія правових термінів для проведення науково-прикладних робіт рекомендується створити робочі групи для виконання термінологічної та інформаційно-аналітичної роботи. Списки робочих груп просимо надіслати до 01.07.2026 на електронну адресу Консультативно-наукової ради Рахункової палати: naukova_rada@rp.gov.ua. Зразок форми буде надісланий всім учасникам до 01.04.2026.

Результати науково-прикладних робіт зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю будуть представлені профільним комітетам Верховної Ради України, ключовим підрозділам Кабінету Міністрів України, Міністерству фінансів України, Міністерству юстиції України, Міністерству економіки, довілля та сільського господарства України, Міністерству освіти і науки України, Національному банку України, Державній службі статистики України, Національній комісії зі стандартів державної мови, Національній раді України з питань розвитку науки і технологій, міжнародним організаціям, іншим заінтересованим сторонам.

Просимо детально ознайомитися зі всіма додатками до цього листа. До завершення пілотного етапу і надсилання всім учасникам зразків документів

рекомендуємо здійснювати предметну наукову розвідку щодо груп термінів, які закріплені за науковими установами із врахуванням комплексу питань пілотного етапу, а також завдань, визначених в Алгоритмі дій зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та формування Єдиного глосарія правових термінів, де представлена послідовність виконання всіх робіт та їх зміст.

У разі виникнення питань звертатися до Консультативно-наукової ради Рахункової палати, електронна адреса: naukova_rada@rp.gov.ua.

Додатки: 1. Зведена таблиця терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового

контролю на 31 арк. в 1 прим.

2. Рішення Консультативно-наукової ради Рахункової палати від 06 листопада 2025 року № 3-4 «Про розгляд питання щодо створення Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю для використання як уніфікованої науково-термінологічної основи при підготовці проєктів нормативно-правових актів, а також у діловому та науковому середовищі України» на 3 арк. в 1 прим.

3. Інституційні учасники зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та формування Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю на 3 арк. в 1 прим.

4. Міжвідомча термінологічна комісія в галузі фінансів і публічного фінансового контролю на 3 арк. в 1 прим.

5. Основний авторський колектив з розроблення проєкту Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль» на 2 арк. в 1 прим.

6. Алгоритм дій зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та формування Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю на 6 арк. в 1 прим.

7. Комплекс питань для пілотного етапу з обґрунтування, систематизації, стандартизації, експертизи терміностації «публічні фінанси» на 7 арк. в 1 прим.

8. Основні поняття термінологічної роботи на 2 арк. в 1 прим.

Секретар

Василь НЕВІДОМИЙ

Юрченко Тетяна 298-74-67

Документ СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
17-561 від 06.03.2026 11:45
Сертифікат [3FAA9288358EC00304000003D902900BEEFE600](#)
Підписувач [Невідомий Василь Іванович](#)
Дійсний з [7/31/2025 12:00:00 AM](#) по [7/30/2027 11:59:59 PM](#)

№ з/п	Найменування установ	Електронна адреса
1.	Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України»	gvm@ief.org.ua
2.	Інститут демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи Національної академії наук України	office@demography.org.ua
3.	Інститут держави і права імені В. М. Корещького НАН України	idpnanu@gmail.com
4.	ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова Національної академії наук України»	office.iepd@nas.gov.ua
5.	Інститут правотворчості та науково-правових експертиз НАН України	lawmaking@nas.gov.ua
6.	Інститут української мови НАН України	ukrmov@gmail.com
7.	Інститут мовознавства імені Олександра Потебні НАН України	inmo2006@ukr.net
8.	Інститут історії України НАН України	ihunasu@ukr.net
9.	Інститут соціології НАН України	i-soc@i-soc.org.ua
10.	Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України	if-ukr@i.ua
11.	Український мовно-інформаційний фонд Національної академії наук України	vshirokov48@gmail.com
12.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	CEB OBV office@knu.ua
13.	Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана	CEB OBV
14.	Західноукраїнський національний університет	gd@wunu.edu.ua rektor@wunu.edu.ua
15.	Львівський національний університет імені Івана Франка	zag_kan@lnu.edu.ua
16.	Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого	kancel@nlu.edu.ua
17.	Одеський національний економічний університет	mail@oneu.edu.ua
18.	Державний торговельно-економічний університет (Київський національний торговельно-економічний університет)	knute@knute.edu.ua
19.	Державний університет «Житомирська політехніка»	rector@ztu.edu.ua officerektor@ztu.edu.ua
20.	Сумський державний університет	y.shkolnyk@rectorat.sumdu.edu.ua
21.	Державна наукова установа «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» (УКРІНТЕІ)	uintei@uintei.kiev.ua
22.	Харківський національний університет міського господарства ім. О. М. Бекетова	office@kname.edu.ua
23.	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	univer@karazin.ua

24.	Центральноукраїнський національний технічний університет	nataliia.shalimova@gmail.com
25.	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	office@chnu.edu.ua rector@chnu.edu.ua
26.	Національна академія статистики, обліку та аудиту	info@nasoa.edu.ua
27.	Національний університет біоресурсів і природокористування України	rectorat@nubip.edu.ua
28.	Державна навчально-наукова установа «Академія фінансового управління»	afukyiv@ukr.net
29.	Державний податковий університет Міністерства фінансів України	01.01.01@dpu.edu.ua

Документ СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
17-561 від 06.03.2026 11:45
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000003D902900BEEFE600
Підписувач Невідомий Василь Іванович
Дійсний з 7/31/2025 12:00:00 AM по 7/30/2027 11:59:59 PM